

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2029

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Socjologia medycyny
Kod przedmiotu*	Sm/d
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk Medycznych, Pracownia Nauk Społecznych
Kierunek studiów	Kierunek lekarski
Poziom studiów	Studia jednolite magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok, 1 semestr
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Dr n. Społ. Małgorzata Nagórska
Imię i nazwisko osób prowadzących	Dr n. Społ. Małgorzata Nagórska

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1	30	-	-	-	-	-	-	-	2

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie na ocenę

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawy wiedzy z socjologii z zakresu szkoły średniej
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	W zakresie wiedzy: opanowanie wiedzy z zakresu socjologii ogólnej i socjologii medycyny, socjologicznych aspektów zdrowia i choroby, kształcenie praktycznych umiejętności dotyczących społeczno-kulturowych różnic w podejściu do zdrowia i choroby.
C ₂	W zakresie umiejętności: nabywanie umiejętności rozpoznawania subiektywnych potrzeb i postaw wobec zdrowia z uwzględnieniem kontekstu społeczno-kulturowego.
C ₃	W zakresie kompetencji społecznych: kształtowanie postaw otwartości i wrażliwości na kwestie społeczne i zdrowotne w społeczeństwie.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiot	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych oraz społeczno-kulturowych różnic na stan zdrowia, a także rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych;	D.W1.
EK_02	społeczne czynniki wpływające na zachowania w zdrowiu i w chorobie, szczególnie w chorobie przewlekłej;	D.W2.
EK_03	formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i przemoc w wybranych instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w jej rozpoznawaniu;	D.W3.
EK_04	postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia;	D.W4.
EK_05	psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej;	D.W7.
EK_06	kulturowe, etniczne i narodowe uwarunkowania zachowań ludzkich;	D.W19.
EK_07	uwzględniać w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych;	D.U1.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_o8	dostrzegać oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych oraz właściwie na nie reagować;	D.U2.
EK_o9	identyfikować czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznawać przemoc i odpowiednio reagować;	D.U10.
EK_10	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	K.09.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Socjologia jako nauka: przedmiot, teorie i metody badawcze. Rozwój socjologii medycyny w Polsce i na świecie.
Rodzina jako grupa społeczna. Rola grupy rodzinnej w kształtowaniu zdrowia i choroby oraz zachowań zdrowotnych.
Socjalizacja a zachowania w zdrowiu i chorobie. Społeczno-kulturowe uwarunkowania zdrowia i choroby oraz zachowań w zdrowiu i chorobie. Zachowania zdrowotne. Aktywność prozdrowotna.
Zdrowie jako wartość społeczno-kulturowa. Pacjent odmienny kulturowo.
Socjologiczne koncepcje zdrowia i choroby.
Szpital jak instytucja społeczna. Modele opieki szpitalnej. Wybrane problemy zawodów medycznych.
Stres społeczny a stan zdrowia. Samobójstwo jako problem społeczny.
Socjomedyczne wskaźniki stanu zdrowia. Pojęcie jakości życia w medycynie.
Pojęcie niepełnosprawności i starzenia się, śmierci i umierania. Stygmatyzacja i wykluczenie społeczne. Wsparcie społeczne.
Wybrane patologie społeczne i ich wpływ na zdrowie jednostki i rodziny.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	pisemny test wiedzy	wykład
EK_02	pisemny test wiedzy	wykład
EK_03	pisemny test wiedzy	wykład
EK_04	pisemny test wiedzy	wykład
EK_05	pisemny test wiedzy	wykład
EK_06	pisemny test wiedzy	wykład
EK_07	pisemny test wiedzy	wykład
EK_08	pisemny test wiedzy	wykład
EK_09	pisemny test wiedzy	wykład
EK_10	pisemny test wiedzy	wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa.

Pozytywna ocena z zaliczenia w formie testu jednokrotnego wyboru tj. uzyskanie, co najmniej 60% punktów - udzielenie poprawnych odpowiedzi.

- sprawdzian pisemny w formie testu, składający się z 30 pytań jednokrotnego wyboru obejmujących całość materiału
- czas trwania zaliczenia: 30 min.
- za uzyskanie prawidłowej odpowiedzi student otrzymuje 1 punkt, za błędną odpowiedź 0 punktów
- zakres ocen: 2,0 – 5,0

Ocena:

- 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%
- 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%
- 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%
- 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%
- 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%
- 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

WYKŁAD (W): WARUNKIEM ZALICZENIA JEST UDZIAŁ ORAZ AKTYWNE UCZESTNICTWO W ZAJĘCIACH ORAZ POZYTYWNA OCENA Z TESTU PISEMNEGO

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2

Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	20
SUMA GODZIN	52
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Barański J., Piątkowski W. (red.), Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii medycyny. Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2002.
2. Goodman N. Wstęp do socjologii. Wyd. Zysk i s-ka. Poznań 2009.
3. Krajewska-Kułak E., Wrońska I., Kędziora-Kornatowska K. (red.) Problemy wielokulturowości w medycynie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa, 2010.

Literatura uzupełniająca:

1. Piątkowski W., Titkow A., W stronę socjologii zdrowia. Wyd. UMCS, Lublin 2002
2. Pospiszyl, I., Patologia społeczna. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2019.
3. Ostrowska A. (red.) Socjologia medycyny. Podejmowane problemy, kategorie analizy. Wydawnictwo socjologii i filozofii PAN, Warszawa 2010.
4. Tobiasz-Adamczyk B., Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby. Wyd. UJ, Kraków 2000.
5. Babbie E., Badania społeczne w praktyce. PWN, Kraków 2004.
6. Giddens A., Socjologia. Warszawa 2019.
7. Goffman E., Instytucje totalne. O pacjentach szpitali psychiatrycznych i mieszkańcach innych instytucji totalnych. Gdańsk 2011.
8. Lisicki T. i in. (red.), Zdrowie – kultura zdrowotna – edukacja. Perspektywa społeczna i humanistyczna. Tom I., Gdańsk 2008.
9. Szacka B., Wprowadzenie do socjologii. Warszawa 2008.
10. Szewczyk K., Bioetyka. Medycyna na granicach życia. Tom I, Warszawa 2009.
11. Szewczyk K., Bioetyka. Pacjent w systemie opieki zdrowotnej. Tom II, Warszawa 2009.
12. Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa. Kraków 2012.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej